

Мої лілеї

Ольга Кобилянська

Поезії в прозі

Пустині дайте мені!

Далекої, широкої пустині з пекучим сонцем... без гуку і життя — нехай я плачу.

Там я не стріну нічий очей. Ні очей матері з віщим серцем... ні батькових, готових усе до бою за щастя дитини своєї... ні очей брутальної, буденної, цікавої юрби,— нікого не стріну.

Зарю обличчя в запеклу землю й буду її освіжувати своїми слізами, доки стануть і затоплять жаль мій смертельний і мене. А сонце буде їх усе пити й пити... жадібне сонце болю...

Довір'я?

Се маленька дитина зі щирими, невинними очима, що, набравши думок і почувань у подолок, біжить до того, хто кличе її до себе.

Не гамує слів своїх. Сміється й плаче просто,— воно іншого не знає: се — властивість його існування, краса його ціла і багатство!

І жде.

Великі очі його з вірою, не прочуваючи горя, дивляться просто в лиці того, хто його кличе. Жадібно жде. Не знає — чого. Може, щастя якого. Або чого іншого, такого гарного й святого, як його душа, переповнена правдивими перлами.

Але ні.

Ось здіймається сильна рука розчарування й падає тяжким каменем на ясну голівку його... його, що не знало іншого почуття, як прямості, і правди, і віри в почування свої сонячні.

Є трояка любов.

Та, що годується ласощами, що годується поцілунками, і та, що поважна, як смерть, годує сама себе й других. Вона годує себе і слізами, і горем, і сумом, і самітністю, а поза гробом — золотою тінню пам'яті — споминами про її святу, несмертельну силу.

Самітність — убога?

Хто се докаже?

А от послухайте, яка хмора сліз здіймається з неї й гуляє! А рук білих, мармурових яка безліч, що перетинає її простір у судорогах болю; а мрій роздертих серпанки, що колишуться туди й назад, туди й назад; а думок рої, що напливають у неї брутальною силою, оббиваючи немилосердно, щоб кудись добігти борше й борте... Куди?

Господи великий — куди?

Слухайте!

Зачиніть двері, збийтесь у гурток, спиніть у собі віддих — і слухайте!
Серна біжить лісом.
Зеленим, веселим, буйним, розкішним лісом і шукає чогось.
Біжить. Квітки під ногами ломить, угинає. Шелестить листя дерев, шепче щось.
Колишеться ледве помітно поважне галуззя старої лісної деревини.
Аж ось вона стала.
Чи вже добігла? Не знає.
Думає, що добігла. В різні боки нею кидало. Високими, свавільними скоками гнала
вперед, а тепер зупинилася.
Її очі відкрилися широко.
Жде так непорушно, аж тремтить.
Що се? Постріл пішов лісом.
Нечутно починає щось ломитися, щось валитися,— і все на неї, все на неї. Її широко
відкриті очі побачили відразу, чого не бачили досі... а її вуха почули, чого не чули досі.
Тихий ліс заповнився таким, чого не знала досі, а з неї самої побігла кров.
Тому мусила зеленим лісом гнати.
Слухайте!